

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor
1.3 Departamentul	Contabilitate, Informatică Economică și Statistică
1.4 Domeniul de studii	Contabilitate
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Contabilitate, Expertiză și Audit

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metodologia auditului financiar						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Maria GROSU						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Maria GROSU						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: curs	1,5	seminar/laborator	1,5
3.2 Total ore din planul de învățământ	42	din care: curs	21	seminar/laborator	21
3.3 Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					10
Examinări					10
Alte activități.....					-
3.4 Total ore studiu individual					108
3.5 Total ore pe semestru					150
3.6 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Control și audit intern, Bazele auditului financiar și expertiza contabilă
4.2 De competențe	

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală Curs, Videoproiector, Calculator, Documentare anterioară pe baza Bibliografiei și a Suportului de curs electronic
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală Seminar, Tablă cu cretă sau cu marker, Calculator, Participare activă la dezbateri, ca urmare a documentării anterioare, Prezentare Proiecte după o planificare prestabilită

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.5 Elaborarea unor proceduri de culegere a informațiilor, analiză, evaluare, contabilizare, expertizare și auditare aplicabile în entități (1,5 credite) C2.5 Utilizarea și dezvoltarea unor proceduri sistematice și complete de întocmire și valorificare a rapoartelor contabile (1,5 credite) C4.3 Planificarea unei misiuni complexe de control, expertiză, diagnostic, evaluare și audit în întreprinderi (2 credite) C5.5 Elaborarea unei lucrări de cercetare – disertația (1 credit)
Competențe transversale	CT1 Aplicarea și verificarea aplicării principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă CT2 Identificarea, asumarea și evaluarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Cunoașterea metodologiei auditului financiar, a tehnicilor, instrumentelor și procedurilor utilizate în cadrul acesteia, precum și dezvoltarea de competențe privind identificarea caracteristicilor controlului conturilor pe cicluri de activitate ale companiei.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - <i>cunoască și să explice</i> etapele demersului de audit financiar; tehnicile, procedurile și instrumentele utilizate într-o misiune de audit financiar; perspectivele activității de audit financiar;- <i>descrie și să analizeze</i> etapele demersului de audit financiar, domeniile și sistemele semnificative;- <i>argumenteze</i> utilizarea anumitor tehnici și proceduri de audit financiar în vederea soluționării unor probleme specifice;- <i>aplice</i> tehnicile, procedurile și instrumentele pentru efectuarea controlului conturilor;- <i>utilizeze</i> limbajul normelor internaționale de contabilitate fără dificultăți;- <i>identifice</i> probleme particulare și să formuleze întrebări relevante privind aceste probleme;- <i>soluționeze</i> probleme specifice în cursul derulării unei misiuni de audit financiar;- <i>se implice</i> în activitățile încredințate, ținând cont de normele profesionale și de codurile de etică specifice profesiei de auditor financiar.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	1 oră: toate referințele bibliografice
2.	Partea A Considerente generale privind auditul financiar Cap. I Conceptul de audit I.1. Abordarea istorică a auditului I.2. Domenii și extensuni ale auditului I.2.1. Auditul financiar, în general I.2.2. Auditul statutar (legal) și activitatea de cenzor	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	2 ore: toate referințele bibliografice

	I.2.4. Auditul statutar (legal) versus auditul contractual I.2.3. Auditul intern și alte extensiuni ale auditului		
3.	Cap. II Rolul, obiectivele și principiile fundamentale ale misiunii auditorului financiar II.1. Rolul și obiectivele auditului financiar II.2. Principiile generale ale demersului de audit financiar și probele de audit II.2.1. Considerații privind demersul general al auditorului II.2.2. Principii de bază privind angajamentul de audit II.2.2.1. Principii privind abordarea auditului financiar (cadrul general) II.2.2.2. Principii privind evidența activității de audit II.2.2.3. Principii privind procedurile de supervizare și revizuire	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	2 ore: toate referințele bibliografice
4.	Cap. III Probele de audit și procedurile utilizate pentru colectarea lor III.1. Considerente generale cu privire la probele de audit III.2. Proceduri de audit utilizate pentru colectarea probelor	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	2 ore: toate referințele bibliografice
5.	Partea B Misiunea de bază în auditul financiar Cap. I Acceptarea misiunii și contractarea lucrărilor	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	2 ore: toate referințele bibliografice
6.	Cap. II Planificarea misiunii de audit financiar II.1. Cunoașterea entității auditate II.2. Stabilirea pragului de semnificație II.3. Riscurile auditului financiar II.3.1. Riscurile în audit II.3.2. Riscurile de audit II.4. Planificarea misiunii de audit. Planul și programul de audit	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	3 ore: toate referințele bibliografice
7.	Cap. III Înțelegerea și evaluarea controlului intern. Riscul de control III.1. Obiectivele entității-client și ale auditorului legate de controlul intern III.2. Elementele controlului intern III.3. Metodologia auditorului pentru evaluarea controlului intern și pentru estimarea riscului de control	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	3 ore: toate referințele bibliografice
8.	Cap. IV Controlul conturilor IV.1. Obiectivele urmărite în controlul conturilor și aplicarea procedurilor de fond IV.1.1. Testele detaliilor operațiunilor (TDO)	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	2 ore: toate referințele bibliografice

	IV.1.2. Procedurile analitice de fond (PAF) IV.1.3. Testele detaliilor soldurilor (TDS) IV.2. Eșantionarea în auditul financiar IV.3. Controlul conturilor pe categorii de operațiuni: investiții, exploatare, finanțare		
9.	Cap. V Examinarea situațiilor financiare anuale și elaborarea raportului de audit V.1. Auditarea soldurilor inițiale și a evenimentelor ulterioare închiderii exercițiului financiar V.2. Auditarea estimărilor contabile și ipoteza continuității activității V.3. Utilizarea lucrărilor altor profesioniști și alte lucrări necesare închiderii misiunii V.4. Elaborarea raportului de audit	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	1 oră: toate referințele bibliografice
10.	Cap. VI Aspecte privind documentarea lucrărilor de audit financiar VI.1. Dosarul permanent VI.2. Dosarul exercițiului	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	1 oră: toate referințele bibliografice
11.	Partea C Misiuni speciale și misiuni conexe de audit Cap. I Misiuni de audit speciale	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	1 oră: toate referințele bibliografice
12.	Cap. II Misiuni conexe de audit	Prelegere participativă / dezbateri / studii de caz	1 oră: toate referințele bibliografice

Bibliografie**Referințe principale:**

1. Arens, A., A., Loebbecke, J., K., *Audit – o abordare integrată*, Editura Arc, Chișinău, 2003
2. Bătrâncea, I., ș.a., *Controlul și auditul financiar al entității economice*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2007
3. Brezeanu, P., ș.a., *Audit financiar: repere metodologice, etice și istorice: reglementări internaționale (ISA): extrase*, Editura Cavallioti, București, 2008
4. Dănescu, T., *Proceduri și tehnici de audit financiar*, Editura Irecson, București, 2007
5. Dănescu, T., *Audit financiar. Convergențe între teorie și practică*, Editura Irecson, București, 2007
6. Dobroțeanu, L., Dobroțeanu, C., L., ș.a., *Audit extern: raționament profesional între național și internațional: studii aplicative*, Editura InfoMega, București, 2005
7. Florea, I. ș.a., *Introducere în expertiza contabilă și în auditul financiar*, CECCAR, București, 2008
8. Oprean, I., ș.a., *Procedurile auditului și ale controlului financiar*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2007
9. Tătaru, V., *Auditul financiar*, Editura Cavallioti, București, 2007
10. Toma, M., *Inițiere în auditul situațiilor financiare ale unei entități*, ediția a III-a, Editura CECCAR, București, 2009
11. *** CAFR, *Norme minimale de audit*, Editura Economică, București, 2001
12. *** OUG nr. 75/1999 *privind activitatea de audit financiar*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 22 august 2003, cu modificările și completările ulterioare
13. *** Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 1066 din 17.11.2004, cu modificările și completările ulterioare
- 14.*** *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 454 din 18.06.2008, cu modificările și completările ulterioare
15. *** OMFP nr. 1802/29.12.2014 *pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate*, M. Of., Partea I, nr. 963 din 30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare
16. *** IFAC, *Ghid de utilizare a Standardelor Internaționale de Audit în auditarea întreprinderilor mici și mijlocii*, traducere la Editura CECCAR, București, 2009
17. *** *Ghid pentru un audit de calitate. Asistență în elaborarea și documentarea procedurilor de audit*, publicat de

- ICAS în colaborare cu CAFR, Tipărit de Print Group SRL, București, 2019
18. *** OMFP nr. 2844 din 12.12.2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, M. Of. nr. 1020 din 19.12.2016, cu modificările și completările ulterioare
19. *** Grosu, M., *Metodologia auditului financiar*, suport de curs electronic, Portal FEAA/M. Teams
20. *** IAASB, *Manualul de reglementări internaționale de control al calității, audit, revizuire, alte servicii de asigurare și servicii conexe*, vol. I, II, și III (Supliment), Ediția 2020, tradus și republicat de CAFR, București, 2022
21. *** CAFR, *Ghid privind unele reglementări ale profesiei de auditor*, ediția a V-a revizuită și completată, București, 2014
22. *** Directiva 43 din 17.05.2006 a Parlamentului European și a Consiliului privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate (a înlocuit Directiva a VIII-a), modificată prin Directiva 56 din 16.04.2014
23. *** Regulamentul UE nr. 537 din 16.04.2014 al Parlamentului European și a Consiliului privind cerințele specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public (în vigoare din 17.06.2016)
24. *** Legea nr. 162 din 06.07.2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, M. Of. nr. 548 din 12.07.2017

Referințe suplimentare:

Vor fi oferite pe perioada derulării cursului prin intermediul Portalului FEAA, Platformelor Microsoft Teams și Moodle.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Cap. 1. Discuții pe tema principiilor generale ale demersului de audit financiar	Dezbateri și/sau Prezentare Proiecte	2 ore: toate referințele bibliografice
2.	Cap. 2. Discuții privind acceptarea sau nu a unei misiuni de audit financiar	Dezbateri și/sau Prezentare Proiecte	3 ore: toate referințele bibliografice
3.	Cap. 3. Dezbateri pe tema: Ce înseamnă planificarea misiunii de audit financiar?	Dezbateri și/sau Prezentare Proiecte	3 ore: toate referințele bibliografice
4.	Cap. 4. Discuții privind aprecierea și evaluarea controlului intern	Dezbateri și/sau Prezentare Proiecte	3 ore: toate referințele bibliografice
5.	Cap. 5. Dezbateri pe tema tehnicilor de control al conturilor	Dezbateri și/sau Prezentare Proiecte	3 ore: toate referințele bibliografice
6.	Cap. 6. Dezbateri pe tema verificării situațiilor financiare și a lucrărilor de sfârșit de misiune	Dezbateri și/sau Prezentare Proiecte	3 ore: toate referințele bibliografice
7.	Cap. 7. Discuții privind raportul de audit și tipuri de opinii	Dezbateri și/sau Prezentare Proiecte	3 ore: toate referințele bibliografice
8.	Cap.8. Studii privind documentarea lucrărilor de audit	Dezbateri și/sau Prezentare Proiecte	1 oră: toate referințele bibliografice

Bibliografie

1. Arens, A., A., Loebbecke, J., K., *Audit – o abordare integrată*, Editura Arc, Chișinău, 2003
2. Bătrâncea, I., ș.a., *Controlul și auditul financiar al entității economice*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2007
3. Brezeanu, P., ș.a., *Audit financiar: repere metodologice, etice și istorice: reglementări internaționale (ISA): extrase*, Editura Cavallioti, București, 2008
4. Dănescu, T., *Proceduri și tehnici de audit financiar*, Editura Irecson, București, 2007
5. Dănescu, T., *Audit financiar. Convergențe între teorie și practică*, Editura Irecson, București, 2007
6. Dobroțeanu, L., Dobroțeanu, C., L., ș.a., *Audit extern: raționament profesional între național și internațional: studii aplicative*, Editura InfoMega, București, 2005
7. Florea, I. ș.a., *Introducere în expertiza contabilă și în auditul financiar*, CECCAR, București, 2008
8. Oprean, I., ș.a., *Procedurile auditului și ale controlului financiar*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2007
9. Tătaru, V., *Auditul financiar*, Editura Cavallioti, București, 2007

10. Toma, M., *Inițiere în auditul situațiilor financiare ale unei entități*, ediția a III –a, Editura CECCAR, București, 2009
11. *** CAFR, *Norme minimale de audit*, Editura Economică, București, 2001
12. *** OUG nr. 75/1999 *privind activitatea de audit financiar*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 22 august 2003
13. *** Legea nr. 31/1990 *privind societățile comerciale*, republicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 1066 din 17.11.2004, cu modificările și completările ulterioare
- 14.*** *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 454 din 18.06.2008, cu modificările și completările ulterioare
15. *** OMFP nr. 1802/29.12.2014 *pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate*, M. Of., Partea I, nr. 963 din 30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare
16. *** IFAC, *Ghid de utilizare a Standardelor Internaționale de Audit în auditarea întreprinderilor mici și mijlocii*, traducere la Editura CECCAR, București, 2009
17. *** *Ghid pentru un audit de calitate. Asistență în elaborarea și documentarea procedurilor de audit*, publicat de ICAS în colaborare cu CAFR, Tipărit de Print Group SRL, București, 2019
18. *** OMFP nr. 2844 din 12.12.2016 *pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară*, M. Of. nr. 1020 din 19.12.2016, cu modificările și completările ulterioare
19. *** Grosu, M., *Metodologia auditului financiar*, suport de curs electronic, Portal FEAA/M. Teams

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Masterul CEA este acreditat de două organisme profesionale ale contabililor și auditorilor (CECCAR și ACCA). Cerințele impuse de aceste organisme pentru acreditarea masterului și echivalarea examenului de acces la profesie au fost îndeplinite prin planul de învățământ și prin fișele disciplinelor. Disciplina *Metodologia auditului financiar* este conformă cu cerințele de formare profesională ale celor trei organisme din domeniul auditului financiar, iar în elaborarea conținutului acestei discipline au fost consultate opiniile reprezentanților organismelor profesionale de la nivel național (CECCAR) dar și internațional (Association of Chartered Certified Accountants – ACCA). Având în vedere faptul că, în ultima perioadă, tot mai multe entități trebuie să publice situațiile financiare însoțite de Raportul unui auditor financiar, considerăm că studierea Disciplinei *Metodologia auditului financiar* devine de un real interes atât pentru studenții înscriși la Master, cât și pentru reprezentanții angajatorilor reprezentativi din domeniu, cum sunt: marile firme de contabilitate și audit (KPMG, Deloitte, E&Y, PwC), dar și pentru asociațiile profesionale care activează în România (CECCAR și CAFR) și nu numai.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	<i>Evaluare pe parcurs</i>	- <i>Test – grilă și clasic, conform ACCA – 50%, după parcurgerea a 75% din cursuri și a dezbaterilor aferente din cadrul seminariilor (Săptămâna a 10-a)</i>	50%
10.5 Seminar/ Laborator	<i>Evaluare pe parcurs</i>	- <i>Proiect – 50% (prezentat în echipă începând din săptămâna a 11-a; cerința proiectului se regăsește în Anexa care va fi postată pe Portal și/sau Teams în prima săptămână din semestru).</i>	50%

10.6 Standard minim de performanță

Obținerea a două note: Test și Proiect, cu condiția ca media să fie de minim 5 (cinci)

Data completării
25.09.2023

Titular de curs
Conf. univ. dr. Maria GROSU

Titular de seminar
Conf. univ. dr. Maria GROSU

Data avizării
27.09.2023

Director de departament
Prof. univ. dr. Mircea ASANDULUI

